

SUSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebueta

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRINCIPAL
IMPRESSA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERS
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - IMPRESSA, 2,393

ANY IX.-NUM. 2.658

BARCELONA, DILLUNS 17 DE JUNY DE 1912

UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

Primer miting d'Aviació a Espanya

Desd'el 8 al 18 de juny 1912 enel AERODROM de Barcelona (abans Hipòdrom)
Tots els dies a les cinc de la tarda i els festius a dita hora y a dos quarts de onze del matí.
Medis de comunicació: Tramvies de Can Tunis, Punts de venda de localitats: Administració principal de Loteries, Plaça de Catalunya, núm. 3. Administració de Loteries, número 23, carrer de Ferrán, VII, 32; Administració de Loteries, número 40, carrer del Hospital, 2; Casa Auriemma, Ferrán VII, 3; i taquilles Hipòdrom.
Preus: Falcs amb 6 entrades, 30 pessetes. Entradas Tribuna i Preferencia, 5. Entradas lliure circulació, 10. Entrada general, 1 pta. Entradas cotxes y automòbils, 5. El timbre a càrrec del públic.—Tots els matins exposició d'aparells. Entrada o visita als aparells, 1.
NOTA: S'admetran passatgers en els aparells a 100 pessetes cada un.

La Mancomunitat

Bases fonamentals de la Mancomunitat catalana.—L'actitut dels partits catalans, dits autonomistes.—L'Assamblea deliberant y el su raji universal.

Sobre tres punts essencials se fonamenta el concepte autonomista de la Mancomunitat: l'Assamblea de les Diputacions; l'exercici de funcions de govern en matèries d'ensenyament; y l'otorgament per part de l'Estat de mitjans financers per adegüat a les necessitats de les noves atribucions. Aquestes bases, se hi ha d'afegir l'element formal indispensable per a què l'organisme tinga l'existència jurídica, almenys una menuda dissolució pèrpetua, en qualsevol moment de mal humor, per qualsevol governant contrari.

Això, que'n podríem dir la síntesi autonòmica del projecte, constitueix la lògica base de l'actitut serena y ferma dels federalistes nacionals enfront de la Mancomunitat, actitut d'una tan equànime y sòlida fonamentació, com mai el nostre partit n'havia adoptada d'altra. La actuació de l'Unió Federal en aquest plalet que's venia entre Catalunya y l'Estat espanyol, es la única congruent amb les aspiracions autonomistes dels catalans, y contrasta gèlidamente amb l'actitut equivoca dels regionalistes que, del projecte, sols se preocupen de la part externa, nominal, y en l'any de guanyar, tant els fa que en la nova llei s'evaporí el contingut autonòmic. D'aquí prové aquesta diàmbria creada de la premsa regionalista, que estaria bé en el «Brusi», el programa autonomista del qual no va més enllà de la descentralització ben-entenduda, però del tot descahuda en aquests rotundissims catalanistes de la Lliga.

Es clar que'n fem perfecte càrreg de les conseqüències d'una desfeita parlamentària, si les Mancomunitats no s'aprovaven, desfeita que retrunyiria fàctica en el camp regionalista. Jo ja sento aquell llol bolguer, lliguista desde'l tancament de calces: «De què ens ha servit abdicar de la nostra viciosa catalanista y de què'n val el nostre futur dinastisme, si ni una trista Mancomunitat hem pogut haver per Catalunya?»

Per això, siga com siga, a la Lliga li convé que posí el projecte sense oposició del govern. La Mancomunitat no l'han feta seva; els passaràn per tot; rebauràn, llauraràn, retorcaràn... lo que vulguin: la qüestió es que s'aprovi. Y si en Corominas, en la seva lleialtat autonòmica, s'oposa a què's perpetui l'engany, mantenint un vot particular al dictamen de la comissió parlamentària—vot que equivaldrà a la definició moderna y liberal d'un codi constitucional per Catalunya—allavors aquests eterns jerònims diràn que per mor dels federalistes nacionals, que tot ho perorben sempre, no s'ha conseguit la millora autonòmica de la Mancomunitat. Però no'll servirà la tamoia. Estén en terra fermíssims les Diputacions catalanes varen formular un projecte de Mancomunitats expressant així la voluntat del nostre poble; es aquest projecte que han de defensar sense claudicacions ni patidors els parlamentaris catalans. Aparlar d'aquest projecte, es traïr el manament del poble de Catalunya.

Banquet al Foment del Treball

En el saló de l'esmentada entitat, hi tingué lloc el dissabte passat a la nit, el banquet en honor dels senyors Marqués y Sedó y dels vocals catalans de la Junta d'Aranzels y Valoracions, don Rómul Bosch, don J. M. Cornet y Mas, Comte de Sert, don Josep de Caralt, don J. A. Durán y Folguera y don Joanquim Aguilera.

Aquests senyors als qu'ls rendia homenatge, junt amb les autoritats, general Weyler, governador Portela, senyors Millán Astray, Eulate, Cercoda, Rives, l'arxibisbe de Saragossa y el ministre d'Hisenda senyor Rodríguez, se distribuïren en la presència de les dues taules que hi havia parades. Acompanyant-los vengueren als senyors Calvet, Doménech y Montaner, Marqués de Alella, Comte de Santa Maria de Sans, comte de Sert, Bartolina, Roig y Armengol, Serra, Gual (S.), Puig y Alfonso, Villaló, Mas Baga, Rahola (Frederic y Pere), y Comilles, President del Sindicat Hortícola del Foment, y etc.

Quan la casa Martín acabava de servir l'últim plat de la gastronomia llista, s'alsà'l president del Foment don Eduard Calvet. Digué que aquesta entitat no feia més que complir un deute de gratitud al rebre l'homenatge. Lloa la col·laboració del ex-ministre present, senyor Rodríguez, aixís com la de la don Rahola y en Sala, treballadors diputats. Demostrà la necessitat de que la revisió aranzel·laria precedís en els tractats de comerç y l'utilitat y eficàcia de la campanya duta a terme pel Foment en defensa de lo que es n'erva de la vitalitat espanyola, amb un criteri d'ampliat y generositat poc comú. Es per això,

COMENTARIS

Catalanitat
Fora infantil negar que l'organització del partit reformista a Catalunya restarà a l'U. F. N. R. alguns adeptes. Ens guardarem prou de dir que aquesta resta sigui perjudicial per a la nostra comunitat política. Cal tenir en compte, en efecte, que la separació de certs elements representa una doble depuració, en el sentit de la catalanitat y en el de la moralitat.

Però sigui com vulgui, el proselitisme de don Melquíades Álvarez a Catalunya, representa, com dels dies enrera el diari regionalista, l'intenció de restablir el vell protectorat espiritual dels polítics de Madrid sobre Catalunya. L'U. F. N. R. ha fet una patriòtica tasca de nacionalització en el camp del republicanisme català. Els reformistes volen desfer aquesta tasca.

No aconseguir el seu propòsit. Sols no den somniar en aconseguir els efectors de bores, com els ha anomenat Pere Corominas. No obstant, es precs que davant de les circumstàncies presents, l'Unió Federal emprugui una activisme y forta acció de catalanitat. Hem de posar en pes la nostra gent, però que quedi públicament consagrada la nostra força y para que tot plegats furem inequívocament fidels als nostres ideals republicans y nacionalistes. En l'hora que deserten alguns mals soldats, el nostre crit de «Visca Catalunya!» ha de ressonar com a afirmació de la nostra fe y com a negació dels proteccionats espirituals que s'intenta debats restablir.

La fotografia a l'exposició human

Es objecte de general admiració el famós fotogràfic de la lluna confeccionat a l'Observatori de París pels senyors Loewy y Pulseur, exposat per enter al parnall en forma que realitza sa importància per constituir un fris d'una extensió de més de 40 metres a lo llarg d'ambdós costats d'aquell vast saló. Es aquesta la primera vegada que s'exhibeix complet al públic baix forma que permet abastar d'una ullada una obra que seria difícil mentir el càlcul de monumentalitat, tal es el grau de perfecció a que s'ha arribat en aquest d'èdill num de la fotografia, però qual ha sigut utilitat el gran equatori acotat de 60 centímetres de l'Observatori de París, hàbilment manejat pels senyors Loewy y Pulseur.

Aquesta obra es el resultat de 15 anys de persistent tasca, però la que s'han obtingut milers de clixés dels quals sols s'han aprofitat una mínima part, els que foren de pura perfecció.

L'imatge focal produïda per l'instrument mitxeu no menys de 10 centímetres y de la seva completa representació el saló en totos ses fons y principals aspectes, s'han anat y reproduït fins a 71 línies que mitxeu 60 per 20 centímetres. A l'any 1911 fou acabada aquesta obra que formà epoca en els anals de l'Astronomia. Segons el discurs pronunciat per M. Bailland lligat a l'Assamblea de la Societat Astronòmica de França el 13 abril de 1911, l'Observatori posseïx 2.000 clixés que mereixen esser conservats, però no han sigut reproduïts, perquè per la confecció de l'Atlas s'utilitzaren solament els exemplars irreprovable. L'Atlas en qüestió es una imatge fidelíssima de nostre satèl·lit, que ha sigut ja base d'estudis especials per part de diversos autors, perquè's seus còpies, profunditats, ses altes montanyes, ses nombroses valls y ses blanes rades, tot està al·l reproduït amb una exactitud que no existia igual amb respecte a la fotografia terrestre. L'Atlas ha sigut presentat a l'Exposició amb caràcter oficial amb autorització del ministre d'Instrucció pública de França. M. Pluseur ha tingut la gentilesa de regalar a la Societat dos magnífics clixés mitxeu que estan exposats en el Saló Doctoral.

Notes polítiques

Fogueres patriòtiques

El «Grop Catalanista la Devantera» anirà en la vella de Sant Joan, a fer una foguera al cim de Sant Pere Martir, organitzat amb altal motiu una senzilla i sana festa en la que es llegiràn poesies patriòtiques y les adhesions que's rebén en aquest acte d'afirmació nacionalista.

Per lo que's prega a totes les entitats y agrupaments patriòtics que vulguin adherir-se en aquesta festa poden enviar lurs adhesions al director de «Renacimiento», Casador, 4, paral, qui ho farà a mans de l'edició de aquest «Grop».

Mitings

Per a commemorar la seva fundació, el pròxim diumenge, dia 23 del corrent, a l'«Ateneu Pi y Margall» de La Bisbal, s'hi celebrará un miting en el qual, entre altres prestigiosos oradors, hi pendrà part nostre company Andreu Nin.

A l'«Ateneu» d'U. F. N. R. de Gracia, el pròxim dissabte s'hi celebrará un important miting de propaganda política dels nostres ideals y contra l'obra dels governs monàrquics. Hi pendrà part coneguts oradors de l'Esquerra Catalana.

Per l'amnistia

El proper dijous a la nit, en el C. N. R. de Sant Martí, s'hi celebrará un gran miting per amnistia, en el qual hi pendrà part entre altres oradors, els senyors Mer y Gblll, Ribera y Rovira, Josep Maria Carreras, nostre company Andreu Nin y representació dels publicistes.

La «Juventut Liberal»

La Junta Directiva de la «Juventut Liberal» de Barcelona, ha quedat constituïda així: Don Josep M. Oriols, president; don Josep López Ferrer, vicepresident primer; don Daniel Samsó, vicepresident segon; don Francisco de Semir, tesorero; don Joan Porta, comptador; don Carlos Ripoll, secretari; don Josep Maria Castellví, subsecretari; don Carlos Sannell, bibliotecari, y vocals els senyors Homs, Giménez (A.), Gutiérrez-Larraya y Giménez (F.).

Dita Junta ha acordat publicar un periódic.

El Teatre Català y'ls seus enemics

Conferencia de l'Ignasi Iglesias en el C. N. R. de Gracia

Com avensàvem en una nota de darrera hora d'ahir, la conferencia que'l dissabte al vespre donà Ignasi Iglesias en el C. N. R. de Gracia fou un èxit en tots sentits. Amb la sala plena del tot, començà l'acte poc després de les deu.

En Ribera y Rovira, president de la casa, obrí l'acte amb breus y encertades paraules. Digué: Avui, aquesta casa està de festa per dos motius principals: ve a honorar Ignasi Iglesias, l'amic estimadíssim, un home representatiu, un ciutadà exemplar d'aquesta estimada patria catalana, un dels més fermes y gloriosos prestigis literaris dintre y fora de Catalunya, y un dels homes de cor, de major ànima y bondat. Y l'altre motiu, es la raó de l'acte que anem a celebrar, que romp amb aquesta covardia vil y humiliant que'n envolta y olega; entregant la nostre civilització a la màquina reventada de la gent dels estarguts literaris, digna perennament de la gent dels tanques polítics y consistoris.

Hi ha a Barcelona, senyors, un grupet d'homes d'infima condició intel·lectual y moral, que son els rotundissims, els sense amor, que's la gloriosa patria que'l patriotisme posa en les ànimes, son els rotundissims per allò del alorisme de que pedra que rodola no posa mal molins, els condemnats a esterilitat y impotència perpetua. Aquests gentes, que tingut de sortir a la seva defensa, se a pararams, l'ignasi Iglesias donarà un gran exemple de valor cívil y d'amor a Catalunya.

Seguiment, s'alcenà l'Iglesias, ressonant una llarga ovació. Fet el silenci, l'orador començà rememrant al president y Junta del C. N. R. per l'actitut que li donaven y al públic per haverse conegut amb tant gran número a la conferencia.

Necessito explicar als amadors que porto al cor—dita l'Iglesias—Temps ha que s'actua d'una manera verinosa y insidiosa al Teatre Català y als homes que treballen pel seu enaltiment. Y això no pot durar. Jo sento que hagi d'esser jo, autor dramàtic, que tingui de sortir a la seva defensa; però un o altre té d'esser. En aquests darrers incidents en que s'ha demostrat més o menys encobertament la maligna campanya, pots, molt pots, han sortit a la nostra defensa. Potser no han sigut més que dos crítics independents y dignes, en Burgada y en Bernat y Durán. Però hixam-hi decidit jo a defensar l'obra del Sindicat contra les escameces de certs catalans que s'actuen quan convé en català y que venen de les escorialles de les obres dels altres (Applaudiments).

Y dit això a tall d'exordí, passa l'Iglesias al cos dels seus discurs.

Ressenya del Teatre Català

Explicà'l conferenciant següentment els comentaments del nostre Teatre y dona una ullada de conjunt a tota la seva història, desde'l temps que s'actua amb caràcter lègic a l'Edat mitjana fins als nostres temps. Ràpidament explica com nasqué l'escena catalana amb els autors sacramentals escrits ingenuament, explicant els maritalls dels primers cristians o passatges dels Evangelis y representats a les iglésies. «Les verges prudents y les verges folles» del segle XI; «La Tragedia de Santa Agnès», del segle XIII; «discrecions», del segle XIV; «Mirall de Sant Esteve», «Escritori de Isaac», «Somni y Venda de Josep», «Les tres Marias», etc., son exemples d'aquesta producció escènica, d'èssos valors literaris.

Del temple passen al palau y al castell aquesta mena de composicions escèniques. En 1394 s'estrena a València, en el palau de Joan I, la tragedia «L'hom enamorat y la requesta d'amor de madama Sammer» y altres obres per l'«Istix».

Passa després el teatre al casal particular y a la plaça pública, amb els entrebrosos y dumsos, dels quals en arren recorden les acaballes alguns contemporanis. En aquest maro francament popular y a l'arribar als segles XVI y XVII trobem la obra de relativa importància artística y literaria, després venen a donar esplendor a nostra escena, originalitat y força, en Rusiñol, don Josep Satorras; «La batalla de Lepanto», de Fra Antoni Plá, en el segle XVI y «La Conquesta de Mallorca», de Pere Antoni Bernat; «La gloriosa verge y marítim Santa Bàrbara», del popular Vicens Garcia (rector de Vallfogona); la tragi-comèdia «Amor, finança y porra», amb sa llos, Ball y entremèsos y l'obra «El desengany» del Francesc Fontanella, en el segle XVII.

En plena decadència catalana, en el segle XVIII varen escriure obres dramàtiques en català, els següents y escassos poetes: En Manuel Vea, un poema dramàtic «Cecilia» la trasllució de les despulses de Sant Olaguer; en Josep Ribas, un apòcrif titulat «La fugida del duc d'Anjou»; en Francesc Serra, «El primer plor de l'auya» y «El bon Jesús perdut en el temple»; en Josep Rius, la comèdia «La gloria d'Illuro» y, per fi, el popular fra Andorra de Sant Geroni «La Passió y mort de nostre senyor Jesucrist». Tot sense cap valor literari.

Fins al segle XIX no apareix el veritable Teatre Català; la nostra tradició noble no més arrenca d'aquest segle passat.

El renaixement literari no va venir, com alguns creuen, abans dels comentos del Teatre Català. Alguns anys abans de la Restauració dels Jocs Florals, ja s'escriuven comedies catalanes.

En Horeb, un excelent actor, y en Riera, arquitecte barceloní, escriuven sàtires, costums populars y representen en sessions domèstiques, entre un programa de esonimes xinesques, projectades dament d'un llesol. No tenen, com se pot comprendre, cap valor literari aquestes obres.

A l'arribar a l'any 1850, els escriptors se atreviren a portar les seves obres al teatre públic.

Començà en Manuel Angelon representant, en l'any 1850 el drama «La Verge de les Mercès», y en 1858, a més d'altres obres en un acte, la popular sarsuela «Setze Jutges».

Un any després apareix en Clavé, aquell gran artista del poble, com a autor dramàtic. Estrena al Liceu la sarsuela bilingüe «L'Apice del Remes» y en aquests anys, amb la fundació dels Jocs Florals, començà la renaixença literària de Catalunya.

En 1859 y en 1860, se representen en el Gran Teatre del Liceu quatre obres originals de A. Ferrer y Ferrández, obres d'excel·lent patricia: «A l'Àfrica», «Minyons», «Ja hi ven», a l'Àfrica», «Minyons», ja hi som» y «Ja tornem».

que també volgué esser autor y empastà el teatre nostre amb traduccions dolentes del castellà. (Applaudiments).

De aquests desaires seguits y intolerables n'ha nascut el Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans; no d'altra cosa y així cal ferho constar ben clar. Per conseqüència d'aquests desaires jo valgué parlar amb en Rusiñol sobre la necessitat d'ajudar als autors en una obra col·lectiva amb finalitat artística. Això era pel més de l'any passat y per tant abans del desaire que en Ramon Franquesa me donà en lo dels ensaigs de «Flors de cingles», que s'ha dit fou la causa de que's formés el Sindicat. Lo veritable es que sabent en Franquesa, perquè's darris ho publicaren, la meua gestió prop den Rusiñol, no m'heix el teatre per enajenar el meu drama que després s'estendrà a La Garriga.

Aquesta darrera molestia fou la decisiva per als autors catalans. Tots recorden quins vols prengué la cosa per uns cartes que hi intervingueren y com se produí aquell lloable moviment de solidaritat dels artistes catalans, que'm defensaven com a germà y que sentiren com a propia l'ofensa que se'm feu. Tinc de fer constar que un dels primers que se'm posà el coquet fou el glorios Guimerà.

Després tots recorden com la protesta se feu afirmativa, com l'Ajuntament va donar 30 mil pessetes de subvenció per una campanya teatral y com nasqué el Sindicat en que tantes flors tenem y tenim els animals del teatre català.

Varem fer uns bases per regular el funcionament de l'entitat y les varem fer conèixer a la premsa. En un banquet tan aquest, les ampliam amb explicacions de tota mena, concedintnos tothom l'assenyament y l'apoi y semblant que per primera vegada se anava a fer una obra entre escriptors y artistes a gust de tots y amb l'apoi de tots.

Començà'l Sindicat la temporada y'l teatre s'omplí'l primer dia. Però després el públic no ve'n públic persisteix en no ve'n.

Però ajudarem, un senyor que vull anomenar perquè li hauria honor, se presta desde «L'Esquella de la Torratxa» a fer una reventada que li demanà l'Antoni López, però la meua obra «Flors de Cingles» retrair abans de «La Publicació» ont també escriu un elogi que havia fet per la meua obra, para que no's els públic la contradicció. Això s'ha escrit en mitg d'una polèmica y no s'ha rectificat.

Nosaltres atem estrenant obres, amb la major bona fe y'l públic seguit no ve'n, com per sistema. Després ens demanen el cartell per immorral. Unes senyores trobaren que suggeria coses que jo, home desprecupat, no hi sé veure. Després se fa l'èxit de la pintoresca y l'ort «Verge del mar» y ens excomunicaren l'obra. Hem de fer constar que nosaltres el cartell no'l retirarem per això. Y també hem de fer constar que la major part de la premsa liberal, ocupada en parlar de l'«Enriquez Marti» y de la ecologia d'algun torero, no digué res d'aquesta persecució, com si no calgués defensar la llibertat de consciència en l'escena. (Ovació).

Y som per fi a l'estrena de l'obra den Maragall, y això ho hauria de dir plorant. L'orador s'alcenà de la cadira y seguí parlant dret. Estrenarem «Nausica» el dissabte de gloria, volent que la gloria, ademés de l'Iglesias los també per Catalunya. (Ovació).

Estrenarem «Nausica», aquesta gran obra que omple tot un teatre y tota una literatura; aquesta obra en que hi traspassa'l geni grec tot fresc y poderós com en la Grecia, y'l poble que s'agombola als teatres ont hi ha una consuetudina, aquest poble de Barcelona, no va comparèixer a l'estrena. (Sensació).

Després vengueren alguns senyors fentnos guerra a propòsit de «Nausica». Un o dos, no sé quants, censuraren el posat en escena; altre, un equivocot sans dubte, digué que ja tenia sort en Maragall d'esser mort, si no ja l'hi mesuraria.

Un home tant gran com en Maragall, un home que honra un poble y que omple tota una època, anet al·l. (Molt bé, Ovació).

El públic no vingué perquè's debia emmenitzar per aquests que sembla no tenen més fi que anar contra tots els intents nobles y enllostrats. Y ademés perquè se li servexen com a grans coses, obres de putxinel·la, com el «Sherlock Holmes», per exemple y per altres traduccions d'obres fredes y sense ànima.

Se'm demanà que fessim obres de reportori, en lloc d'estrenes. Se feren obres de reportori. Jo no volia que sen posés cap de meua. Y al final de la temporada va esser quan vaig donar aquell crit sarcàstic de sarcasme que tothom que ha volgut ha comprès. Morí'l teatre català, si ha volgut amb vilipendi!

La vitalitat del Teatre Català

Però'l Teatre Català viu i sense vilipendi. Viu perquè no mor així com així una obra tan forta y tan original com el nostre Teatre y que representa ja tant en el món. No pot morir quant hi ha qui l'aguarda i qui sent y qui estima. No pot morir quan es tradueix a diverses llengües y se incorpora gloriósament al patrimoni de la cultura mundial.

Si, el nostre teatre es tradueix per tot el món y a m'm plau poder llegir aquí una llista d'aquestes obres traduïdes, que he conllocat per a llegirlos. La llista es aquesta y'm penso que me'n deixo alguna:

Traduccions al castellà:
D'en Guimerà:
Mar y cel, Mossen Janot, Terra batua, La filla del mar, Maria Rosa, Andorrà, La Mirinda, La Pecadora, L'Aranya, La reina jove, y La Reina vella.

D'en Rusiñol:
Liberat, L'allegria que passa, La nit de l'amor, El misteri, La bona gent, Els savis de Vilatorrada, Dol d'alliví, La joia, La guerra, El jardí abandonat, El despatxat, etc.

D'en Creixent:
La Morte.
Meves (de l'Iglesias).
La mare Eterna, Els Vells, Les Garces, y Joventut.

En francès:
D'en Guimerà:
Terra batua.

D'en Rusiñol: L'allegria que passa, no es tradueix però publicada en l'important revista «Mercure» de París.

Meves: Els Vells y Les Garces.

A l'italià: Den Guimerà, Terra batua, Mar y cel, L'andina morta, Arran de terra, L'eloi, La festa del blat.

D'en Rusiñol: La bona gent, La mare, L'libertat, L'allegria que passa, Els savis de Vilatorrada, La verge del mar.

Miting d'aviació

D'abans d'ahir

Amb un ple més que regular tingué lloc ahir a l'aeròdrom, la festa d'aviació organitzada per algunes dames de la nostra aristocràcia, a benefici dels forats de Melilla. Ja per hora de que's vegin forats concurreguts aquells pàl·lids i aquelles tribunes.

El temps, bastant dolent pels aviadors, degut al fort vent que regnava, no permeté fer cap vol fins a les 6:28 en què en Boubier, pilot del seu biplan d'aviació, inaugurà les proves d'aeronautes amb una magnífica volada que durà 4 minuts 21 segons. Al pendre terra s'aturà l'aparell a 5 metres de la ratlla establerta per aterrar.

Al cap d'un moment tornà a pendre el vol però quedà declarat nul aquesta vegada per fer funcionar el motor en el moment d'aterrar.

Després s'enlairà en Poumlet amb el seu monopla d'Alfred Morand, fent una volada verament emocionant amb sub feries aquest interès, però indubitablement el millor dels que prenen part en aquest concurs. Durà 4 minuts 46 segons, però l'aterrissatge es magnífic. Pren terra a 52 centímetres de la ratlla. És ocaionat. Seguidament fa un altre vol tan notable com l'anterior, estant 7 minuts 14 segons en l'aire. Aterrisa també molt bé.

Benoit sobre biplan Sánchez Bessé fa un vol bastant acceptable que dura 3 minuts 52 segons aterrant a 12 metres de la ratlla. Aquest vol era de preparació per fer un altre amb passatgers, però degut a que'l motor no funciona prou bé, se sospèn.

Entretant en Poumlet feta una volada de lluit per davant de les tribunes i públic, donant per acabada la festa.

Avui continuà el concurs amb les proves d'aeronautes i d'altitud. Si la bon temps se faran també les proves de circuit cap a La Rabassada i Tibidabo sospeses ahir a causa del vent. Les proves de velocitat se donen per acabades amb el triomf de Laurens sobre monopla Deperdussin.

El hidrocoroplano, un dels quals logrà enlairar-se abans d'ahir entrant dins del port, no pogueren ahir fer res.

L'hidrocoroplà que volà el divendres era del Sr. Sánchez Bessé, pilotat per en Benoit. Fou l'administració de molts barcelonins que pogueren apreciar, car estava amarrat al Real Club de Regates d'ont no'l traqueren fins ahir a la tarda per ferhi algunes reparacions.

La irregularitat del temps en aquests darrers dies ha donat lloc a cert retraïment del públic de Barcelona, a presenciar les emocionants proves d'aviació, que sense interrupció se venen celebrant desde'l dia 8 a l'aeròdrom. Això és degut, indubtablement, als tracsos d'interiors festes, no estant la gent disposada a que se jugui amb tanta paciència tan iníquant com altres vegades ha ocorregut.

No obstant això, en aquests darrers dies sembla que s'ha animat quelcom la gent, venint en major nombre al camp d'aviació de Can Tunis. Indubtablement que ha contribuït molt en aquest resultat les magnífiques volades dels aviadors, lo que fa esperar que les proves que manquen tindràn encara més interès, car hi han inscrit nous pilots.

El programa primitiu ha sofert alteració per haverse augmentat en 11.000 pessetes els premis, qual suma ascendeix ara a 30.000 pessetes; aquests premis se distribuiràn en la següent forma:

Premi especial de velocitat: Monopla sense passatgers. Primer, 1.500 pessetes; segon, 500. Biplans sense passatgers: primer, 1.500 pessetes; segon, 500.

Premi general de velocitat amb passatgers: primer, 5.000 pessetes i la copa del Club de Regates; segon, 1.500 pessetes; i tercer, 500.

Premi d'aterrissatge: únic, 1.000 pessetes.

Premi de passatgers: únic, 2.000 pessetes.

Premi d'altitud sense passatgers: primer, 2.000 pessetes; segon, 1.000.

Premi d'aviadors espanyols: únic, 1.000 pessetes i la Copa dels Trainvés de Barcelona.

Premi nacional: únic, 1.500 pessetes.

Prova de circuit: Primer, 5.000 pessetes i Copa dels Hotels; segon, 2.500 pessetes i Copa dels Hotels; tercer, 5.000 pessetes i Copa del Real Club Náutic.

Regiran els reglaments de l'Aero Club de França i de la Federació aeronàutica internacional.

nacional i además les disposicions següents: Primera. L'hora oficial d'obertura del Concurs serà, els dies feiners, la de les 5 de la tarda a qual hora deuràn estar els aparats en ordre de marxa. Els dies festius se declarà obert el Concurs a les 10 del matí i a les 5 de la tarda.

Segona. Els aviadors venen obligats a volar, quan siguin la velocitat del vent inferior a 7 metres per segon, ho determinin abans els comissaris deportius.

Tercera. Desde el moment en que's doni la sortida, l'aviador deurà realitzar-la en el mínim pla de 20 minuts.

Al Mundial Palau, lloc del Automóbil Club y Hotel Colón, hi han banderes indicadores qual significació es com segueix:

Vermella, se vola.

Blanca, vol probable.

Negra, no's vola.

Davant de les tribunes y públic s'emplen les mateixes senyals para indicar l'obertura y tancament del circuit.

En passar-se aprofitat se consignen els resultats de les proves y l'ordre de sortida, para les mateixes a fi de tenir al públic al corrent de la marxa del Concurs.

Ahir fou un dia desgraciat para els aviadors y para la gent que anà a veure'ls. Al matí el senyor González Camó, provà novament d'altitud en el aeroplà de la seva invenció y quan havia lograt enlairar-se tres metres, al passar la tanca de l'aeròdrom, caigué a terra i produint-se ferides a les cames, braços y cap que sortosament no foren de consideració.

L'accident no per menys prové de la causa d'una impressió entre les poques persones que hi havia en aquella hora a l'aeròdrom. Tots hom atribuïa naturalment la causa als defectes de construcció que tenia l'aeroplà, fet amb materials de poca consistència y amb un motor sense la potencia suficient para poder enlairar l'aparell. En fi, una veritable desgracia.

A la tarda, a dos quarts de cinc, hi havia escassa concurrencia, que s'estava passejant amb posat d'aburriment per davant de les tribunes y pàl·lids.

Veritablement a Barcelona ha despertat molt poc interès aquest miting d'aviació. No sabem si serà per les desilusions d'altres vegades o perquè no s'ha anunciat o perquè (y això és lo més probable), no'm interessa el veure volar. La qüestió és que a l'aeròdrom, ha passat lo mateix que al Teatre Català. La gent no hi acudeix ni que li regalin.

Y ara anem a dir lo que hi haigut ahir a la tarda. Passava el temps fixat para fer les volades y cap aparell se movia del seu lloc.

Indagarem la causa d'aquest retràs, y ens digueren que's aviadors arriben d'últim al matí sobre el repartiment de premis.

Per fi se posaren d'acord y sortí del seu hangar l'aparell «Deperdussin», pilotat per en Laurens, però a l'èsser a la ratlla de sortida, notà l'aviador que feta massa vent y declarà no s'altreava.

Allavors anunciaren que retornarien els dies de l'entrada els que ho desitjessin y als que no, podrien assistir a les proves d'aviació.

Successos

Imprudencia temeraria

Al miting d'ahir fou conduït per dos viants al dispensari de Gracia, el noi Josep Baró, de 12 anys habitant al carrer de Vulcano, núm. 5, bis, primer, primera, ont se li aprecià una fractura a la cama esquerra calcificada de pronòstic reservat, que's causà al volguer baixar de darrera un cotxe ont s'havia enfilat.

Després d'haver-se practicat la primera cura fou conduït a l'Hospital Clínic.

Desgracia

A les dues d'ahir a la tarda l'automóbil núm. 922, guiat per don Manuel Díaz, al travessar el carrer de Sicília, atropellà a don Josep Fernández que baixava d'un tramvia de Badalona y no s'havia adonat del vehicle lo que li venia en contra.

Fou auxiliat immediatament a una propera farmacia y conduït després a l'Hospital. Les contusions que sofrí foren de gravetat.

CRÓNICA DE CATALUNYA

Torrassa

FESTA ESCOLAR.—El dimars de la festa major se projecta celebrar una festa escolar, que segurament tindrà lloc en el Passeig. Se creu que hi assistiràn uns 2.500 nens d'ambdós sexes amb seus respectius professors. Se obsequiarà als alumnes amb un bonor.

CONCURS DE JOCS DE NOIS.—Promet ésser un veritable èxit la festa anunciada pel «Centre Excursionista». El concurs folklorista l'Aureli Campanyà ha acceptat un càrrec en el Jurat. Oportunament se faràn públics els noms dels altres individus. Els mestres de primera ensenyansa pendrán una part important en aquest concurs.

SELVATJADA.—Diu un diari de Tarrasa que'l passat divendres, a la sortida del poble d'Ullastrell, una colla de bordassos apadrà barbarement un carruatge, produint al que'l menava una ferida de consideració al cap.

CICLISME.—Organitzada per el «Club Ciclista» de Tarrasa el dia 30 de Juny tindrà lloc una cursa Regional en la que sols hi podràn pendre part corredors «Aspirants» (tercera categoria), baix la següent classificació de premis:

Primer, 100 pessetes; segon, 50 pessetes; tercer, 25 pessetes; quart, 15 pessetes; quint, medalla de plata de la U. V. E.; sisè, medalla de bronze de la U. V. E. Amb seguretat pot dir-se que además dels premis indicats se n'adjudicarien d'altres.

El recorregut serà d'uns 50 kilòmetres (25 voltes), per un circuit format per diversos carrers de la ciutat.

Tots els que s'hi vulguin inscriure poden ferho dirigint-se al domicili del Secretari del C. C. En Josep Argemí, Sant Genís, 61, Tarrasa, o bé a la U. V. E., Diputació, 215, fins el dia 27, a les 19.

El dret d'inscripció es d'una pesseta no reemborsable.

Dintre poc publicarem el reglament que para la mateixa s'ha confeccionat, com també el programa de la cursa.

Manresa

ENFONZAMENT.—El divendres darrer se enfonzà un tros de parcel·lana de la casa núm. 0 de la plaça de Creus. L'arcalde adoptà les oportunes precaucions mentres se procedia a l'enderroc de l'edifici.

UN FURT.—Dissabte, cap allà a les dotze, entraren uns ladregots en una casa del carrer de la Cirera, habitada pel comerciant de gallines don Martí Canal. Escorcollaren el pis, despanyaren un armari y s'emportaren 150 pessetes.

UN ALTRE FURT.—S'ha donat coneixement a la Comandancia municipal de que al segon pis de la casa número 77 del carrer del Bruch, s'hi havia comés un furt.

El denunciante que es don Pere Torre y Lladona, ha manifestat que del calaix de una taula minstre li havien pres 2.025 pessetes amb bitllets del Banc d'Espanya y 100 en plata, algunes joies d'or de senyora.

El cratxo o els cratxos han obert els calaixos d'una calaixera que hi havia en un altra habitació de la casa, deixant varis coberts de plata, uns rosaris també de plata y altres objectes.

San Feliu de Guixols

SERVEI DE CANOES.—Segons se'ns diu, s'ha projectat l'organització d'un servei de canoes automòbils que recorrien les poblacions de Roses, Palamós, Sant Feliu de Guixols, Tossa, Lloret y Blanes.

Això seria en gran benefici de les ciutats poblacions.

CONFERENCIA PEDAGOGICA.—Ahir diumenge, l'Institució Horaciana de Cultura, d'aquesta ciutat, celebrà una Sessió escolar, durant la qual els alumnes dels cursos Preparatori y Elemental s'ocuparen d'una conferència.

versa pedagógica amb els seus respectius professors. Fou una de les classes-repassos que dia Escola ve celebrant de tant en tant, en substitució dels exàmens de fi de curs y que tan ben acullides son pels que hi assisteïxen.

DIVERSES.—Els cassadors que sortiren diumenge darrerament a la casa de la guilla, mataren un d'aquests animals en el lloc conegut per «Pedralles».

—Han quedat colocats en el Passeig els dos llums que serviràn para facilitar l'entrada dels vehicles en el port, durant la nit.

Vich

HOSTE IL·LUSTRE.—Dimecres passat, visità'l Museu Episcopal Mr. de la Mothe Houdencourt Hussey-Walsh, distingit irlandès resident a París y descendent d'un virrei de Catalunya en l'època de Luis XIV.

FESTES.—Se parla de que aquest any les festes de Sant Miquel seràn ben diferents de lo que molta desitjaven. L'orquestra de Penhola tocarà sardanes, probablement se donarà una funció calistènica y concurs de sardanes a la nit, s'il·luminarà la plaça y el passeig amb esplèndida il·luminació elèctrica, no faltaran públiques funcions cinematogràfiques y no deuràn pas de ferse les domés festes que son ja de costum. La sessió dedicada a en Balms tindrà un especial llum.

DIVERSES.—Avui a càlida ciutat començarà'l treball intensiu, desde les vuit del matí fins a les dues de la tarda, essent hores de despesa pel públic desde les onze fins a la una.

—Han començat ja els treballs per fer el nou pont de Roda, haventhi gent que treballa en lo que deu ésser el fonament de les piles.

—S'ha constituït en aquesta ciutat una Joventut Integrada.

—Dimecres, a la carretera del Pas, a un home de Calldénegre conegut per en «Climent», el carro li passà pel damunt trencant-li una cama.

Lleida

LES EMPRESAS DE MR. PEARSON.—Se diu que la Companyia Canadencsa ha demanat a la Companyia del Nord que li construïxi una via, tocant als terrenys del senyor Morera, exclusivament para la mateixa, puig segons noves, se compromet a entrar diàriament 40.000 kilos de carbó para alimentar les calderes de les seves fabricas.

EL NOGUERA PALLAROSA.—El Comitè executiu del Noguera Pallaresa ha cursat el telegrama següent, rebent la contesta més avall copada:

«Juan Moles.—Barcelona.—Urge celebrir

reunión representativa provincia para redactar proyecto ley indicado telefonema del centro, rogándole conteste al mismo.—Gilt.

«Gilt.—Presidente Diputación.—Por ausencia mayoría compañeros no celebrado reunión preparados antecedentes escrito.—Juan Moles.

DIVERSES.—Aviat reapareixerà el setmanari «Estat Polític».

—Sembla que'l miting organitzat pels lerrouxistes d'aquesta ciutat se celebrará el diumenge, dia 23. Hi parlaran en Lerroux, en Salillas, l'Alvarez y l'Emili Iglesias.

Solsona

PEDREGADA FUNESTA.—Comuniquen d'aquesta població que ha calgut en els pobles d'Ollas, Castell, Lladura, Panell y Navés una gran pedregada seguida d'un fort seguit, destruint els terrenys de conreu y les cultives existents, causant perjudicis incalculables y deixant en situació apurada a la gent menesterosa que viu exclusivament de l'agricultura.

Les autoritats y les persones influents de la comarca gessen l'adopció de mesures encaminades a aliviar tant greu calamitat.

Palafrugell

EXCURSIO.—La secció excursionista de l'Ateneu Palafrugellenc ha organitzat para els dies 29 y 30 de Juny el primer de juliol una excursió al monestir de Sant Pere de Roda. Les condicions econòmiques en que s'efectuà, son raument ventajoses y assequibles an els obrers, para'ls qui principalment s'ha organitzat aquesta interessantíssima excursió.

Vilafranca del Penadés

UN APAT.—Agraïts a les atencions degues han sigut objecte per part del director don Cristófol Mestre com per la dels demés professors, els alumnes del curs breu intensiu de l'«Estat» Escolà d'aquesta vila, els han ofert un banquet, que tindrà lloc el dia 19 del corrent a la una de la tarda, a l'Hotel de la Rambla conegut per «eal Agustí».

«Els homenjatats han acceptat gustosos l'ofertament. Ha promés també l'assistència la primera autoritat d'aquesta vila.

Badalona

L'Ateneu Obrer d'aquesta població, celebrará els exàmens de fi de curs dels deixebles que concourran a les seves classes, els dies següents:

Primera, dia 23 a les nou del matí.—Noves el mateix dia, a les 3 de la tarda.—Elemental, dia 24 a les 9 del matí.—Superior, el mateix dia a les 3 de la tarda.—Teneduria de llibres, a les 8 de la nit del dia 25.—Francés, dia 26 a les 8 de la nit.—Dibuix, dia 27 a les vuit de la nit.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON Y TELEGRAF

Madrid, 16, de 10 matí a 9 nit

Lo que diu la premsa

«El Universo».—Títol seu editorial d'avui «Ejemplo que imitar». En ell aplaudeix la determinació de les autoritats d'Anglaterra y de la República Argentina de castigar la pornografia.

En Espanya, diu, se deu imitar aquest exemple castigant dura y severament als corruptors de la joventut y als proveedors y propagadors de la pornografia.

«El País».

En son article de fons, titulat «El partidismo», censura als republicans mitjançant la creació dels partits semblen la disociació en mig del camp republicà.

Advoca per l'unió de tots els elements republicans i qüestió que al Govern se el deu combatre en el Parlament y no en provincies.

Consell de ministres

A dos quarts d'onze del matí comensà en el ministeri de la Governació el Consell de ministres. La reunió durà apror de tres hores. No assistí a ella el senyor García Prieto perquè la seva illa s'ha agravat de l'entermeitat que sofria.

Se tractà extensament del projecte de llei sobre Mancomunitats, fent-se un estudi de la manera que la comissió d'informació del Congrés entregà sobre'l dictamen que prepara.

No s'acabà l'estudi, perquè es convingué que'l senyor Canalejas fessi una exploració sobre'l criteri de distintes personalitats, amb objecte d'evitar dificultats.

Es probà que aquest assumpte dongué lloc a la celebració d'un Consell de ministres.

Els ministres de Gracia y Justicia y Governació van donar compte de la avarsa del projecte de llei sobre reglamentació del joc. Quedà encarregat de redactarlo el senyor Arias de Miranda.

El ministre d'Instrucció pública va seguir la conversació de Consells anteriors sobre'l projecte de llei d'autonomia universitària que prepara.

El ministre d'Hisenda donà compte de la recaudació del Tresor en la primera quinzena del corrent mes, que obreix un alça de 3.000.000 pessetes comparada amb la d'igual espai de temps del any anterior. En Aduanes hi ha hagut una baixa de 1.000.000 pessetes.

De Guerra.—El voluntariat en Africa

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica una Real ordre circular sobre l'organització del voluntariat en el exerci d'Àfrica, amb el premi que s'atorga.

Els que desitjin ingressar en el voluntariat faràn les peticions a l'Arca de la població ont residixin o al que lo de la Caixa de reclutament.

Els que esguin a l'extranger presentaran les instancies als consuls, faràn constar l'arma en que desitjin servir.

Les autoritats disposaràn que siguin reconeguts.

Se marcan en la Real ordre els tràmits que hauràn de seguir les instancies.

Als que esguin al extranger s'ls pagarà el viatge. Els que residixin a Orán seràn conduït a Melilla. Els que residixin a la costa occidental del Marro veuràn embarcar a Cádiz.

Als que's trobin prestant servei a files s'ls admetrà com a voluntaris, però sempre en concepte de soldats, encare que siguin classe.

Per un període de quatre anys de servei podràn ésser voluntaris, com a premi, 750 pessetes. Además's parla de la Real ordre de la concessió de terrenys que s'atorgaran als voluntaris després de cumplir dotze anys de servei.

Aquests premis es determinaràn oportunament.

La vacant den Menéndez Pelayo en la Academia

Les eleccions en la Real Academia Espanyola para cubrir la vacant den Menéndez Pelayo s'elecció en la tardor pròxima. Hi ha tres candidatures, la de Jacinto Benavente, la del P. Mir y la de don Manuel Salguero.

Els republicans

A les sis se reuniren els diputats radicals a casa del senyor Lerroux.

Sembla que'ls republicans estàn disposats a apoiar al senyor Sol y Ortega si aquest tracta en el Parlament de la qüestió que presentà contra la Sala primera del Tribunal Suprem.

Parlant en el saló de conferencies del Congrés d'aquest propòsit de suscitar un debat sobre la ciutadania, deia el senyor Lamana que això podria ser la base para l'unió dels republicans, puig podria arribarse fins a realitzar una imponent manifestació pública.

Miting contra'l mal parlar

En el públic dels Germans de la Doctrina Cristiana, en els «Cuatro Caminos», s'ha celebrat aquesta tarda un miting contra la blasfèmia.

Parlaren els senyors Mens, Farina, García Arista y Piñana.

La segona esquadra

«La Tribuna» publica aquesta nit una intervenció que un dels seus redactors ha celebrat amb el ministre de Marina sobre la construcció d'una nova esquadra.

Ha dit el general Pidal:

Sols hi ha dos camins: o quedar com el Marroc y Turquia, o entrar en el concert europeu necessitant irremediament marina.

A això últim onem sense exigir nous sacrificis al país. Sols la xifra de 80 milions que's consignen en el pressupost, basta para cubrir les atencions.

Encara que s'acudigués a un pressupost extraordinari para proseguir el programa naval, seria convenient, puig l'activitat en les construccions navals obre nous horitzons a l'industria espanyola en Catalunya, Asturias, Galicia y Viscaya, emplaçant materials espanyols, y donant ocupació a milers d'obrers, amb lo que s'evitaria l'emigració.

El Govern realitzarà son programa naval aviat. Així ho demanen l'opinió, l'industria y la classe obrera.

Conjura contra en Canalejas? La Mancomunitat

En un solt posa en evidencia «La Tribuna» que's fan treballs para fer caure al senyor Canalejas entorpitint una l'aprobació dels Pressupostos.

Alegreix que qui aspira a sustituirlo (sembla que aludeix al comte de Romanones), s'entant amb els republicans, els quals deixarien que s'aprobessin en 15 dies els pressupostos en cas de que ell fóra Gabinet.

De Melilla.—Soldat assassinat

De Nador sortí para Seluan el convoi ordinari custodiat per foases del regiment de Bouchon.

Un soldat de dit regiment anomenat Francisco Carmona Burgos, que's quedà enrera, fou assassinat pels moros.

Miting reformista

Ciudad Real.—A Valdepeñas s'ha celebrat l'anunciat miting reformista.

Hi assistiren unes 6.000 persones.

El senyor López de Haro, que's local del partit, feu la presentació dels oradors.

Parlà el senyor Romero.

A l'alcázar don Melquíades Alvarez fou objecte d'una gran ovació.

Començà son discurs enlaçant les ventades de la Conjunció Republicana-Socialista.

Elogià la missió de l'exèrcit com bras armat de la patria.

Fou molt aplaudit.

A l'acabar el miting don Melquíades Alvarez marxà cap a Madrid.

En Machaquito enganxat

En la cursa de braus celebrada avui a Santander, el quint toro ha enganxat al «Machaquito».

ESPECTACLES

Teatre Circó Barcelonès

GRAN CINEMATOGRAF

Representacions completes de quatre a set tardes y nou a dotze nit.

PREUS ECONOMICS

20 PELICULES, 20

de veritable estrona, entre elles «Max cohero de plaza», «Gran lucha de boxeo Carpinier contra Larris», «Tempestad de almas», «Adriano legal», «Lazo que encadena», «El mariscal», «Exits de la colosal pel·lícula de la casa Pathé treta el diumenge en Les Arenes de la «Corrida de toros por Machaquito», Pastor, Gallo, Manolete», «Grandios exit de la sensacional pel·lícula de la casa Pathé «El hijo de Carlos V»

Teatre Tivoli Avui, dilluns, 17 de juny, tindrà a les cinc, Grandios Vermouth, Butaca 0'70 ptes. Entrada 0'22 ptes.—Primer (2 actes): «Gente menuda».—Segon: «El fresco de Goya». Nit, a dos quartes de deu.—Primer (3 actes): «Maria Thompson», Segon: «Sábado sin sol».—Butaca a 2 pesetes.—Entrada 52 cèntims.—Dis-sabte, 22 de juny, benefici de Pepe Fernandez. Se despatxa a comptaduria.

TEATRE NOUETATS — Temporada d'istiu.—Companya dramàtica.

MARIA GUERRERO

FERNANDO DIAZ DE MENDOZA

Avui dilluns: Setè dia de Moda. Nit a un quart de deu. La trova dramàtica en quatre actes de don Eduard Marquina

El Rey Trovador

Demà dimars: Estrèna de la comedia en tres actes de don Manel Linares Rivas

Doña Desdenes

Dimecres vintè dia de MODA.—Se despatxa a comptaduria.

TEATRE COMIC—Gran companya dirigida per Ricard Gual i Julia Vivas, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar y Pep Viñas.—Avui, dilluns 17 de juny.

Avui gran exit del

Trio Lyola

Canta y balls cosmopolites a transformació. Número de atracció nou a Barcelona. Entrada lliure. Butaques gratis.

Los angeles mandan

treball incomparable de tota la Companyia. Creació de Pilar Martí y Ricard Gual. Tercer: La nova fantasia de Jackson, Vièrgol y Foglietti.

El Pais de la Machicha

Decorat nou. Luxosa sastreria, soberbi decorat cant, danses, dones, alegria! La obra del dia. Demà gran funció. Aquesta setmana el últim exit de Loreto Prado y Enric Chicote «La viva de genio» (2 actes). Aviat «El cuento del dragón» y «Las mujeres de Don Juan». (Exclusivas). Se despatxa a comptaduria.

Turó Park

Magnific punt de vista del Miting d'Aviació Atraccions.—Concert tarde y nit per la Banda de Casadors de Barcelona.—Entrada 25 cèntims.—Carril de Sarrià y tramvies.—Servei extraordinari.—Dijous nit, festa de la «Bene·cencia escolar».

Saturno Parc

Centre de recreos y atraccions. Obert y amenizat per la banda del Regiment d'Al·cantara, tots els dies tarde y nit y festius pel dematí de 10 a 1

Entrada de passeig, 10 cèntims.

Gran Edén Concert

Assalt, 12.—Tel·lèfon, 2461.

Tots els dies gran succés de l'hermosa troupe Franco-Espanyola.

Avui gran exit del

Trio Lyola

Canta y balls cosmopolites a transformació. Número de atracció nou a Barcelona. Entrada lliure. Butaques gratis.

LA RABASSADA

MUSIO-HALL

Tots els dies, selecta funció de 10 a 12 nit, per distingits artistes.

HOTEL-RESTAURANT

obert hasta les 12 nit. Gabinet particulars Caixa de primera. Servei a la carta y cu-berts desde cinc pessetes. Tel·lèfon número 7-648.

Concerts

en el Saló Menador del Restaurant de 1 a 3 tarda y de set a nou nit, per una orques-tra de professors dirigits per el mestre Pe-rez Cabrer.

Atraccions Americanes

Scenic, Railway, Water Chute, Bowling, Alloys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla, Pasceigs, etc. Obertes els dies ordinaris hasta les deu nit, y els festius hasta les dotze nit. Travia directe desde la Plassa de Cata-lunya a La Rabassada.

Concerts

MUSIC-HALL - LA BUENA SONORA - JUNYOL, 3

Nit: Gran exit de la celebre etiole parisienne,

NITA-JO

Entrada lliure. Butaques gratis.

ALOAZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Totes les tardes, a les tres: Gran troupe de Varietés.

Totes les nits, a les deu **La 2me Revue de l'Alcazar** (Grandios exit)

Cinematògrafs

Gran saló cine Doré

Avui dilluns 17 de juny 1912. Repetició completa de la funció del BENEFICI de

PAQUITA ESCRIBANO

la qual se despedeix d'aquest públic, al que tant vol y admira y del que sempre guardará grats records.

Per deferencia a dita artista, pendrán part les següents atraccions

Les Etoiles

Hermosa parella de balls cosmopolites.

La Rondalla Aragonesa

Del Centre Aragones. Bandurries y gita-rres.

Debut de la Rondalla

La Invencible

1. 2. 3. 4. **HORAZIO** 1. 2. 3. 4.

Acrobates saltadors reis del tapís.

Pope Marqués

Comic bufo-popular caricato.

PAQUITA ESCRIBANO

Cantará y estrenará lo millor de son reper-tori.

El local estarà profusament adornat per l'horticultor senyor Coll.—Demà, dimars, hermos programa: debut dels originals

Los Mingorance

PAQUITA ESCRIBANO

Cantará y estrenará lo millor de son reper-tori.

El local estarà profusament adornat per l'horticultor senyor Coll.—Demà, dimars, hermos programa: debut dels originals

Los Mingorance

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els di-venires, bouillabaisse. Dissabtes, menú correat y vegetarià.

Societat Catalana d'Edicions

Quota minima semestral, CINC PESSETES
Tres llibres cada semestre

Volums del segon semestre de 1911	Volums del primer semestre de 1912
I. LES IDEES POLITIQUES D'EN VALENTI ALMIRALL, per Alexandre Plana, amb la traducció catalana dels treballs de l'Almirall Espanya tal com es, Contestació a Núñez de Arce, y l'immortalitat a Espanya.	I. ESTUDIS DE LITERATURA CATALANA, per Manuel de Montolia,
II. PROSES BARBARES, per Pro-denci Bertrana.	II. HISTORIA CONTEMPORANEA DELS MOVIMENTS NACIO-NALISTES, per A. Rovira y Virgili, amb un pròleg de Pere Corominas.
III. LA VIDA Y LA MORT DEN JORDI FRAGINALS, novela den J. Pous y Pagès.	III. L'ORIGEN DEL CONEIXE-MENT, pel Dr. Ramon Turró.

Seguiran obres de Joaquim Rugra, Josep Carner, Lluís de Nicolau, Ramon Rucabado, Pompeu Fabra, Gabriel Alomar, Josep Maria Tallada, Romà Jori, etc. Els volums estaran elegantment impresos y costaran de 200 a 400 planes.

A les oficines d'EL POBLE CATALA se faciliten fulles de subscripció

EL REUMATISME

Al dir a vostres que Catalunya es la regió espanyola més castigada y la generalitat sofria de reuma o dolor, no hauré dit cap mentida, doncs, desgraciadament, es la veritat y, naturalment, hi ha que es condueixen una vida, es condemnats per tota la vida.

EL TRIVON

medicament descobert per un eminent professor que després d'alguns anys d'estudis ha lograt imposar d'una manera tan poderosa a les malalties del reuma o dolor, que amb una sola frega d'EL TRIVON, el malait queda aliat de tal manera que pot considerar curat.

Puig si eis que pateixen de reuma o dolor festa de de tan meravellós medicament y se prenguis la molestia de llegir el prospecte que va acompanyat en cada ampolla, se convencerien que EL TRIVON es el medicament que buscaven per curarse ràpidament.

El que pateix d'alguna de les malalties que indiquem a continuació o al primer moment de presentar-se un símptoma d'elles, acudeixi al TRIVON; podrà després conve-nir que nostra indicació es mereixedora d'un veritable agraiment.

Reumatisme, Dolors nerviosos o Neuralgies
Mal de cap, Hemicrànies (migranya), Cefalees, etc.

De venda a Barcelona: Segal, Rambla Flors, 41; Rambla del Mitg, 17; Via. Alcala, passatge Crèdit, 41; Serra, Pelai, 6; Viladot, Rambla Catalunya, 36; Andreu, Rambla Catalunya, 66; Ferrer, Princesa, 11; Farmacia de la Creu, Escudellers, 75.

Sidral Teixidó

(BOM PATENTAT)

Es el millor refrescant

Volen apagar la sed? Volen menjar a gust? Volen digerir bé? Prenen SIDRAL.—Es re-frescant, aporin, digestiu, ant-vomica y d'afinament del tubu gastro intestinal.—Per sa pa-ruta y electos, supura a totes les magneties estrangeras.—Indisp-nable als estudiant, via-jants y excursionistes.

De venda en les principals drogueries y quiniars.

DIFOSIE LABORATORI TEIXIDÓ, Viladomat, número 48 y Manso, 64.

Gran Diploma de Honor y 10 Medallas

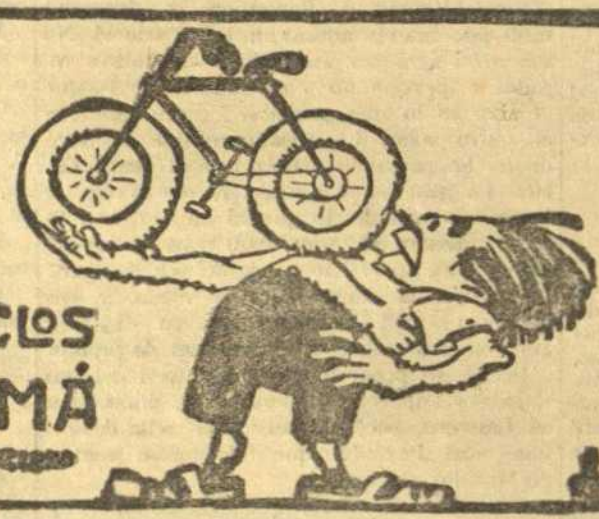
RELOJ ORION

REFINACION CRONOMETRICA

VENDESE EN LAS RELOJERIAS

Pisos para llogar — Riquissimes aigües de Tona — —Estrèit Bal-nya (prop de Vich). Cotes a tots els trens.

Informes: Farmacia Segal, Rambla de les Flors, número 4. — BARCELONA

CICLOS SANROMA

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 3 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70, entressol, primer

Perllongació de l'existencia

RETRASSAR LA VELLESA Y LA MORT: VISTA-RICA

Demani vostè el notable llibre «HASLA EL MAESTRO», y gosará de bona salut, sense meiges ni medicaments y el malait se veu aviat lliure de la malaltia, indisposició o dolencia. D'aquest notable estudi eminentment práctic queda un reduit nombre d'exemplars que ven-dregaran gratis als primers sollicitants.— *Providencia, 61, «LA SALUD», Barcelona.*

MOBLES DE JORSA

Exposició de totes classes en un gran ma-gatzem y taller.

HOSPITAL, 101

A ALELLA Casa para ven-dre en magatzem condicions para l'estiu. Rab. Alala, Hic, Llanera.

A PLASSOS

Mobles, Silleries, Lamparres, etc.

—Carrer de Sant Pau, 54—

DINER en 2.ª hipoteca, usadits y para indivius, y sobre gentos, planis, carruages y tota garantia que convenga. Riu-bla de Santa Mònica, 4, entressol.

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors desde 1 a 3 per 100 anual, en lis-tros, propietaris, industrials y comercians desde 1 a 2 per 100 al mes.

SE COMPRA mobles, pianos, calzes de capitals y objectes. Passage Font de la Farrà, 6 (Reforma).

MODISTA de vestits. Gran socié-tat. Especialitat en trajes sastra. Promptitud, puntualitat y economia. Portaferrissas, 15, segon.

APARELLS Y UTILS PERA

LLETERIES

DAVID FERRER & COMP.ª (S. en C.)

CARRER DE CORTS, 586 — BARCELONA

PASSEIG DE GRACIA, 18 **BASTIDA** SUCURSAL CANUDA, 7

Unica casa que ven a preus incompatibles les últimes creacions de París y Londres en Camiseria, Corbateria, Sastreria, Bastoneria, Genes de punt y demés similars.

Trossaux roclam de la temporada

3 camises
3 camisetes
3 pantalons
3 parells de mitjons
3 mocadors
3 colls
3 parells de punys
3 corbates, o bé
1 corbata, 1 tirants y
1 parell de lliga-cames

Perfumats amb **CHEVALIER D'ORSAY** y dintre d'un estoix

Tot de bona classe per 25 pessetes

SASTRERIA

Ermilles fantasia. desde 2'50 pessetes.
Pantalons panyo superior, girats de baix 8'95
Trajes complets, última creació fantasia 25

Vendas rigorosament al comptat

Unic representant de la casa **CURZON BROTHERS** sastris de Londres

Trajo a mida, confeccionat a Londres, genre anglès
100 pessetes

Fàbrica de vels y mantellines

Tuls y sederia.—Genres de punt

FRANCISCO DE A. PLANAS

Ronda Sant Pere, 15 (Entre passeig de Gracia y plassa Urquinaona)

A l'engrós y detall

SECCIO DE DETALL

ARTICLES DE PUNT, LLANA Y COTO A PREUS DE FABRICA

LA NEOTAFIA

Capital social 1.000.000 de pessetes

POMPES FUNEBRES

SOCIETAT ANONIMA

Quaranta Sucursals amb telefon

Central: RAMBLA DE CATALUNYA, 29. — Oficines, fabrica, tallers, etc.: CAMPO SAGRADO, 24

Unica empresa d'Espanya que posseeix fabricació de tots els articles y adornaments que s'utilizen en son ram

Esqueles mortuories

SE REBIN

A l'Administració des a les deu de la nit

A l'impremta des a les tres de la matinda

PREUS Y TALLERS, SEGONS CATALES